

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 23 december 2024

841/2024

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (446/2007) 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. 3, 4, 11 och 16 punkten, 5, 5 a, 5 b och 6–11 §, 13 § 1 mom. samt 14 b § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. 3, 4 och 11 punkten samt 6, 7, 10 och 11 § i lag 603/2021, 2 § 1 mom. 16 punkten, 13 § 1 mom. och 14 b § 1 mom. i lag 650/2024, 5 § i lagarna 603/2021, 1134/2022 och 1279/2023, 5 a § i lagarna 387/2017 och 603/2021, 5 b § i lagarna 603/2021 och 1134/2022, 8 § delvis ändrad i lag 603/2021 samt 9 § i lag 1420/2010, och

fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 603/2021 och 650/2024, nya 17 och 18 punkter samt till lagen nya 5 c–5 l §, temporärt en ny 5 m § samt nya 6 a, 6 b, 9 a och 11 e § som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja användningen av förnybara drivmedel och av el som används för transporter (*el för transporter*) för att motorbensin, dieselolja och naturgas ska kunna ersättas i trafiken.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung* bränslen enligt 4 § 16 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen,

4) *förnybara drivmedel* biodrivmedel, biogas och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung,

11) *leverans till konsumtion* sådant frisläppande av flytande drivmedel för konsumtion som avses i 8 § 1 punkten i punktskattelagen, leverans av gasformiga drivmedel till konsumtion via en eller flera tankningspunkter och leverans av el för transporter till konsumtion via en eller flera laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten,

RP 121/2024
EkUB 19/2024
RSv 173/2024

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 (32023L2413), EUT L, 31.10.2023, s. 1

16) *flygbränsleleverantör* den som har äganderätten till sådant flygbränsle som avses i artikel 3.6 i förordningen om hållbara bränslen för lufttransport eller sådan vätgas för luftfart som avses i artikel 3.17 i den förordningen innan flygbränslet eller vätgasen överläts till ett luftfartyg på en unionsflygplats som avses i artikel 3.1 i den förordningen.

17) *leverantör av el för transporter* en sådan ansvarig för laddningspunkt som avses i artikel 2.39 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU,

18) *laddningspunkt som är tillgänglig för allmänheten* en sådan laddningspunkt enligt artikel 2.48 i den i 16 punkten nämnda förordningen som är tillgänglig för allmänheten på det sätt som avses i artikel 2.45 i den förordningen och vars mätinstrument uppfyller de krav som anges i lagen om mätinstrument (707/2011).

5 §

Leverans av förnybara drivmedel till konsumtion

Distributörer är skyldiga att leverera förnybara drivmedel till konsumtion. Av det totala energiinnehållet i den mängd motorbensin, dieselolja, naturgas, el för transporter, biodrivmedel, biogas, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och förnybar el för transporter som distributören levererat till konsumtion (*distributionsskyldighet*) ska andelen förnybara drivmedel och förnybar el för transporter vara minst

- 1) 20,0 procent år 2020,
- 2) 18,0 procent år 2021,
- 3) 12,0 procent år 2022,
- 4) 13,5 procent år 2023,
- 5) 13,5 procent år 2024,
- 6) 16,5 procent år 2025,
- 7) 19,5 procent år 2026,
- 8) 22,5 procent år 2027,
- 9) 31,0 procent år 2028,
- 10) 32,0 procent år 2029,
- 11) 34,0 procent år 2030 och därefter.

Distributören ska i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen visa att de förnybara drivmedel som avses i 1 mom. uppfyller de hållbarhetskriterier som anges i den lagen.

Av distributionsskyldigheten ska följande andelar uppfyllas med biodrivmedel eller biogas som producerats eller framställts av råvaror som avses i del A i bilagan eller med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (*tillägsskyldighet*):

- 1) 2,0 procentenheter åren 2021–2024,
- 2) 3,0 procentenheter år 2025,
- 3) 4,0 procentenheter åren 2026 och 2027,
- 4) 8,0 procentenheter år 2028,
- 5) 9,0 procentenheter år 2029,
- 6) 10,0 procentenheter år 2030 och därefter.

Av tillägsskyldigheten ska andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung dock vara minst (*skyldighet att uppfylla minimiandelen*)

- 1) 1,5 procentenheter åren 2028 och 2029,
- 2) 4,0 procentenheter år 2030 och därefter.

Tillägsskyldigheten enligt 3 mom. och den skyldighet att uppfylla minimiandelen som föreskrivs i 4 mom. får fullgöras också med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som vid ett raffinaderi i Finland används som mellanprodukt (*väte som mellanpro-*

dukt) för produktion av konventionella drivmedel eller biodrivmedel, dock till en andel som är högst

- 1) 0,5 procentenheter före år 2030,
- 2) 1,0 procentenheter år 2030 och därefter.

Om tilläggskyldigheten och skyldigheten att uppfylla minimiandelen fullgörs med sådant väte som mellanprodukt som används för produktion av biodrivmedel, får den minskning av växthusgasutsläppen som uppnås genom användning av väte som mellanprodukt inte beaktas vid beräkningen av minskningen av växthusgasutsläppen för biodrivmedel.

Fullgörande av den skyldighet att uppfylla minimiandelen som föreskrivs i 4 mom. krävs dock inte av en distributör som avses i 3 § 3 mom.

5 a §

Råvarubegränsningar i fråga om distributionsskyldigheten

Andelen biodrivmedel och biogas som framställts av livsmedels- och fodergrödor får vara högst 2,6 procentenheter av distributionsskyldigheten.

Den andel som biodrivmedel och biogas som framställts av livsmedels- och fodergrödor med hög risk för indirekt ändrad markanvändning utgör av distributionsskyldigheten får inte överskrida 50 procent av dessa drivmedels andel av det totala energiinnehållet i biodrivmedel och biogas som levererats till konsumtion 2019 från och med den 1 januari 2024 till och med den 31 december 2029.

Distributionsskyldigheten får inte fullgöras med sådana biodrivmedel och sådan biogas som avses i 2 mom. från och med den 1 januari 2030.

Energimyndigheten fastställer genom en föreskrift den maximala andelen för sådana biodrivmedel och sådan biogas som framställs av livsmedels- och fodergrödor och som avses i 2 mom.

Den begränsning som avses i 2 och 3 mom. tillämpas dock inte om det aktuella partiet biodrivmedel eller biogas är certifierat som biodrivmedel eller biogas med låg risk för indirekt ändrad markanvändning.

5 b §

Förhandsbesked

Energimyndigheten kan på ansökan besluta ge ett förhandsbesked om huruvida det är fråga om en råvara som avses i 5 eller 5 a §. Ansökan kan göras av

- 1) en distributör som fullgör eller ämnar fullgöra sin distributionsskyldighet med sådana biodrivmedel eller sådan biogas som producerats eller framställts av råvarorna i fråga,
- 2) en i 4 § 13 punkten i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen avsedd verksamhetsutövare som använder eller ämnar använda råvarorna i fråga vid produktionen eller framställningen av biodrivmedel eller biogas.

Ansökan ska innehålla uppgifter om råvaran och de detaljerade planerna för användning av den samt den utredning som behövs för att ärendet ska kunna bedömas och avgöras.

Ett lagakraftvunnet beslut om förhandsbesked gäller tills vidare. Energimyndigheten kan återkalla beslutet på grund av att tolkningspraxis ändrats eller av något annat särskilt skäl.

På yrkande av sökanden ska beslutet iakttas vid tillämpningen av denna lag, om inte den bestämmelse som tillämpats när beslutet meddelades har ändrats eller beslutet har återkallats. Ett beslut som har återkallats ska dock på sökandens begäran iakttas under två kalendermånader från ingången av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden. Energimyndigheten får dessutom besluta att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Närmare bestämmelser om ansökan om förhandsbesked får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 c §

Förnybar el för transporter

En distributör kan fullgöra sin distributionsskyldighet enligt 5 § 1 mom. med förnybar el som levereras för transporter via laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten i Finland.

Mängden förnybar el för transporter fås genom att den mängd el som levereras för transporter via laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten multipliceras med den genomsnittliga andelen förnybar el som levererats i Finland under de två föregående åren. El för transporter ska fullt ut räknas som förnybar, om elen erhålls från en direkt anslutning till en anläggning som producerar förnybar el. Energimyndigheten ska för varje år fastställa den genomsnittliga andelen förnybar el som ska tillämpas under året.

Energiinnehållet i förnybar el för transporter ska anses vara tre gånger så stort vid fullgörandet av distributionsskyldigheten.

5 d §

Flexibilitetsmekanism för distributionsskyldigheten och de krav som gäller mekanismen

En distributör kan fullgöra högst 5,5 procentenheter av sin distributionsskyldighet enligt 5 § 1 mom. genom alternativa utsläppsminskande åtgärder som genomförs i Finland.

Energimyndigheten kan som en sådan alternativ utsläppsminskande åtgärd som avses i 1 mom. godkänna en åtgärd som hänför sig till tillämpningsområdet enligt artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013.

Energimyndigheten kan dessutom som en sådan alternativ utsläppsminskande åtgärd som avses i 1 mom. godkänna en åtgärd som hänför sig till markanvändningssektorn enligt 6 § 9 punkten i klimatlagen (423/2022). Genom en sådan utsläppsminskande åtgärd kan högst 1 procentenhet av den maximala andelen som avses i 1 mom. uppfyllas.

Dessutom ska den minskning av växthusgasutsläppen som uppnås genom den utsläppsminskande åtgärden vara

- 1) tillförlitligt mätt, additionell och bestående,
- 2) beräknad i förhållande till den kalkylerade uppskattningen av hur utsläppen eller upptagen skulle ha utvecklats om inte den utsläppsminskande åtgärden hade genomförts,
- 3) dubbelt så stor som växthusgasutsläppen från en megajoule diesel,
- 4) sådan att åtgärden inte leder till en ökning av växthusgasutsläppen eller en minskning av kolsänkan utanför verksamhetens gränser, och
- 5) verifierad av en oberoende kontrollör som avses i 5 h §.

Närmare bestämmelser om alternativa utsläppsminskande åtgärder och om de allmänna kraven för godkännande av sådana åtgärder får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 e §

Ansökan om godkännande av flexibilitetsmekanismen

En distributör ska ansöka om godkännande av en utsläppsminskande åtgärd hos Energimyndigheten innan åtgärden genomförs. Ansökan ska innehålla de uppgifter som behövs för att kunna bedöma om kraven i 5 d § uppfylls. Till ansökan ska också fogas den i

5 h § avsedda kontrollörens utlåtande om den utsläppsminskande åtgärdens överensstämmelse med kraven.

Närmare bestämmelser om innehållet i en ansökan som gäller flexibilitetsmekanismen och om det utlåtande av kontrollören som ska lämnas som bilaga till ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 f §

Tiden för när flexibilitetsmekanismen utnyttjas

En utsläppsminskande åtgärd godkänns för distributionsskyldigheten året efter det kalenderår under vilket det på ett tillförlitligt sätt har verifierats att minskningen av växthusgasutsläppen genom den utsläppsminskande åtgärden har uppnåtts. Distributören ska av en kontrollör som avses i 5 h § begära utlåtande om huruvida den genomförda utsläppsminskande åtgärden motsvarar den utsläppsminskande åtgärd som Energimyndigheten har godkänt. Kontrollörens utlåtande i saken ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i 7 §.

Energimyndigheten ska årligen på sin webbplats publicera information om projektyperna i fråga om de godkända utsläppsminskande åtgärderna.

5 g §

Förutsättningar för att bli godkänd som kontrollör för flexibilitetsmekanismen

För att bli godkänd som kontrollör för flexibilitetsmekanismen ska sökanden

- 1) vara oberoende i de kontrollörsuppdrag som avses i denna lag,
- 2) ha tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende personal för de uppdrag som avses i denna lag,
- 3) ha de anläggningar, den utrustning och de system som behövs för verksamheten,
- 4) ha tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som kan anses vara tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för att bli godkänd som kontrollör får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 h §

Godkännande som kontrollör

Energimyndigheten godkänner på ansökan en finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del av en finländsk sammanslutning eller stiftelse som kontrollör för flexibilitetsmekanismen, om det har visats att de förutsättningar som anges i 5 g § är uppfyllda i enlighet med bestämmelserna i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

I beslutet om godkännande ska kontrollörens kompetensområde anges och sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet meddelas som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Beslutet kan meddelas för viss tid.

Närmare bestämmelser om bedömningen av förutsättningarna för godkännande samt om kontrollörens kompetensområden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 i §

Kontrollörens uppgifter

En kontrollör för flexibilitetsmekanismen har till uppgift att ge de utlåtanden som avses i 5 e och 5 f §.

Kontrollören ska bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som behövs för att säkerställa att arbetsmetoderna är enhetliga.

Kontrollören ska underrätta Energimyndigheten om förändringar som kan påverka uppfyllandet av de förutsättningar för godkännande av kontrollören som anges i 5 g §.

Kontrollören ska årligen lämna en rapport till Energimyndigheten om sin verksamhet och resultaten av den.

Närmare bestämmelser om kontrollörens uppgifter och hur de ska utföras samt om rapporteringsskyldigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 j §

Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollörer

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) tillämpas på kontrollörer för flexibilitetsmekanismen när de utför offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag.

På dem som är anställda hos en kontrollör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

5 k §

Ändring och återkallelse av ett beslut om godkännande som kontrollör

Energimyndigheten kan ändra det kompetensområde som angetts i myndighetens beslut om godkännande som kontrollör för flexibilitetsmekanismen. På ändringar av kompetensområdet tillämpas vad som i 5 g § och 5 h § 1 mom. föreskrivs om godkännande som kontrollör och förutsättningarna för godkännande. Energimyndigheten kan också ändra en bestämmelse i beslutet om godkännande, om det behövs för att säkerställa att kontrollörsuppgifterna utförs på behörigt sätt. Vid ändring av en bestämmelse tillämpas 5 h § 2 mom. Ett ärende som gäller ändring av kompetensområdet eller en bestämmelse kan också inledas på ansökan av kontrollören.

Om en kontrollör inte uppfyller förutsättningarna enligt 5 g eller 5 h § eller handlar väsentligt i strid med denna lag, bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller villkoren i beslutet om godkännande, kan Energimyndigheten ge kontrollören en anmärkning eller en varning.

Energimyndigheten kan återkalla ett beslut om godkännande som kontrollör, om

1) det i ansökan eller någon bilaga till den har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat prövningen av beslutet,

2) kontrollören inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller kontrollören på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en begränsning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet och trots anmärkningar och varningar inte har rättat till bristerna i verksamheten.

Energimyndigheten ska återkalla ett beslut om godkännande av en kontrollör, om kontrollören ansöker om detta.

5 l §

Överskridande av distributionsskyldigheten

Om en distributör under ett kalenderår har överskridit sin distributionsskyldighet enligt 5 § 1 mom., får distributören beakta den överskjutande delen vid beräkningen av distributionsskyldigheten för det följande kalenderåret och vid beräkningen av distributionsskyld-

igheten enligt lagen om främjande av användningen av biobrännolja (418/2019) för det kalenderår då överskridandet skedde. Den mängd som överförs får dock vara högst 30 procent av den energimängd som motsvarar distributionsskyldigheten för det kalenderår då överskridandet skedde, och med den mängd som överförs får högst 30 procent av distributionsskyldigheten enligt lagen om främjande av användningen av biobrännolja fullgöras.

Om en distributör under ett kalenderår har överskridit sin tilläggsskyldighet enligt 5 § 3 mom., får distributören beakta den överskjutande delen vid beräkningen av tilläggsskyldigheten för det följande kalenderåret. Den mängd som överförs får dock vara högst 30 procent av den energimängd som motsvarar tilläggsskyldigheten för det kalenderår då överskridandet skedde.

Om en distributör under ett kalenderår har överskridit sin skyldighet att uppfylla minimiandelen enligt 5 § 4 mom., får distributören beakta den överskjutande delen vid beräkningen av skyldigheten att uppfylla minimiandelen för det följande kalenderåret.

5 m §

Överskridande av distributionsskyldigheten 2023

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 5 l § 1 mom. får en distributör beakta den överskjutande delen i sin helhet vid beräkningen av distributionsskyldigheten för det följande kalenderåret, om distributören under kalenderåret 2023 har överskridit sin distributionskyldighet enligt 5 § 1 mom.

6 §

Avtal mellan distributörer

För att fullgöra sin distributionsskyldighet, tilläggsskyldighet eller skyldighet att uppfylla minimiandelen får en distributör avtala om att helt eller delvis överföra skyldigheten till en annan distributör. Distributören får också avtala om att de råvarubegränsningsandelar som avses i 5 a § helt eller delvis ska överföras för att utnyttjas av en annan distributör. Vid avtalstvist eller om distributionsskyldigheten av någon annan orsak som anknyter till avtalet inte fullgörs, ansvarar varje distributör för fullgörandet av sin egen distributionsskyldighet och för de påföljder som föreskrivs i denna lag. En kopia av avtalet ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i 7 §.

6 a §

Avtal med leverantörer av el för transporter

En distributör får avtala om fullgörande av sin distributionsskyldighet enligt 5 § 1 mom. under de förutsättningar som avses i 5 c § med en leverantör av el för transporter eller med en av leverantören befullmäktigad förmedlare. Avtalet ska gälla samma kalenderår för vilket en anmälan enligt 7 § görs, och en kopia av avtalet ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i 7 §. Vid avtalstvist beaktas den mängd förnybar el för transporter som anges i avtalet inte i distributionsskyldigheten.

6 b §

Avtal med raffinaderier som använder väte som mellanprodukt

För att en distributör ska kunna fullgöra den skyldighet att uppfylla minimiandelen som föreskrivs i 5 § 4 mom. med sådant väte som mellanprodukt som avses i 5 § 5 mom. ska distributören avtala om fullgörande av den skyldigheten med ett raffinaderi som använder väte som mellanprodukt. Avtalet ska gälla samma kalenderår för vilket en anmälan enligt

7 § görs, och en kopia av avtalet ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i 7 §. Vid avtalstvist beaktas den mängd väte som mellanprodukt som anges i avtalet inte i distributionsskyldigheten.

7 §

Anmälningskyldighet

En distributör ska varje år genom en anmälan produktvis redovisa de mängder motorbensin, dieselolja, naturgas, el för transporter, biodrivmedel, biogas, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och förnybar el för transporter som distributören levererat till konsumtion under det föregående kalenderåret samt de mängder väte som mellanprodukt som använts vid ett raffinaderi under det föregående kalenderåret.

En distributör som levererar biodrivmedel, biogas eller förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung till konsumtion på grundval av ett i 6 § avsett avtal ska i sin anmälan specificera deras i avtalet angivna mängder.

En distributör som ingått ett i 6 a § avsett avtal med en leverantör av el för transporter eller med en av leverantören befullmäktigad förmedlare ska dessutom meddela åtminstone följande uppgifter:

1) identifieringskoderna för de laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten och som omfattas av avtalet,

2) den mängd el för transporter vilken under kalenderåret levererats via laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten och som omfattas av avtalet och vilken en revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) har granskat och lämnat en rapport om.

Anmälan ska dessutom innehålla information om hur det har visats att biodrivmedelspartierna, biogaspartierna och partierna med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna samt om andelarna sådana biodrivmedel, sådan biogas och sådana förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som avses i 5 § 3 och 4 mom. och 5 a §.

Anmälan ska innehålla information om de i 5 d § avsedda utsläppsminskande åtgärder som genomförts, den minskning av växthusgasutsläppen som uppnås genom åtgärderna och den andel av distributionsskyldigheten som ska tillämpas.

Anmälan ska lämnas till Energimyndigheten senast under mars månad året efter det kalenderår som anmälan avser.

Distributören ska utan dröjsmål i kommissionens databas registrera uppgifter om transaktioner som gäller förnybara drivmedel samt om drivmedlens hållbarhetsegenskaper.

8 §

Bokföringsskyldighet

Av distributörens bokföring ska framgå de mängder motorbensin, dieselolja, naturgas, el för transporter, biodrivmedel, biogas, förnybar el för transporter och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som levererats till konsumtion liksom energiinnehållet i biodrivmedlen, biogasen, de förnybara bränslena av icke-biologiskt ursprung och den förnybara elen för transporter samt övriga uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Bestämmelser om hur länge och i vilken form bokföringsmaterialet ska bevaras finns i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (768/2016).

9 §

Energimyndighetens rätt att få uppgifter

Energimyndigheten har för utförandet av sina uppgifter rätt att trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter av andra myndigheter och av verksamhetsutövare som avses i denna lag.

9 a §

Energimyndighetens inspektionsrätt

Energimyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler och utrymmen som innehas av distributören, den som genomför den utsläppsminskande åtgärden eller leverantören av el för transporter, om det behövs för tillsynen enligt denna lag, och att utföra inspektioner och vidta andra behövliga tillsynsåtgärder där. Inspektioner får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Vid en inspektion har Energimyndigheten rätt att omhänderta handlingar och annat material som tillhör distributören, den som genomför den utsläppsminskande åtgärden eller leverantören av el för transporter, om det är nödvändigt för att syftet med inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen.

Distributören, den som genomför den utsläppsminskande åtgärden eller leverantören av el för transporter ska bistå Energimyndigheten vid inspektionen.

10 §

Force majeure

Om en distributör på grund av exceptionella och oförutsedda förändringar i tillgången på förnybara drivmedel eller av något annat liknande skäl som kan anses utgöra ett oöverstigligt hinder inte kan fullgöra sin distributionsskyldighet, tilläggsskyldighet eller skyldighet att uppfylla minimiandelen kan arbets- och näringsministeriet på ansökan av distributören antingen sänka den procentuella andel som avses i 5 § 1 mom., eller den procentenhet som avses i 5 § 3 eller 4 mom. eller slopa distributionsskyldigheten, tilläggsskyldigheten eller skyldigheten att uppfylla minimiandelen för det kalenderår som ansökan avser.

En ansökan om lindring eller slopande av skyldigheten ska lämnas till arbets- och näringsministeriet inom den tid som anges i 7 § 6 mom. och en kopia av ansökan ska lämnas till Energimyndigheten i samband med den anmälan som avses i den paragrafen.

11 §

Påföljdsavgifter

Om en distributör inte har fullgjort sin

1) distributionsskyldighet enligt 5 § 1 mom., ska Energimyndigheten för underlåtenheten att fullgöra distributionsskyldigheten påföra distributören en påföljdsavgift som uppgår till 0,04 euro per megajoule,

2) tilläggsskyldighet enligt 5 § 3 mom., ska Energimyndigheten för underlåtenheten att fullgöra tilläggsskyldigheten påföra distributören en påföljdsavgift som uppgår till 0,03 euro per megajoule, och

3) sin skyldighet att uppfylla minimiandelen enligt 5 § 4 mom., ska Energimyndigheten för underlåtenheten att fullgöra skyldigheten att uppfylla minimiandelen påföra distributören en påföljdsavgift som uppgår till 0,055 euro per megajoule.

Påföljdsavgiften för underlåtenhet att fullgöra distributionsskyldigheten beräknas på mängden enligt den skyldighet som beräknas i enlighet med 5 § 1 och 2 mom. samt 5 c och 5 d § till den del distributören enligt den anmälan som denna lämnat i enlighet med 7 § 1 mom. inte har fullgjort sin distributionsskyldighet. Påföljdsavgiften för underlåtenhet att fullgöra tilläggsskyldigheten och skyldigheten att uppfylla minimiandelen beräknas på mängden enligt den skyldighet som beräknas i enlighet med 5 § 3 och 5 mom. när det gäller tilläggsskyldigheten och i enlighet med 5 § 4 och 5 mom. när det gäller skyldigheten att uppfylla minimiandelen till den del distributören enligt den anmälan som denna lämnat i enlighet med 7 § 1 mom. inte har fullgjort sin skyldighet.

Påföljdsavgifterna ska påföras under det kalenderår då den anmälan som avses i 7 § 1 mom. har lämnats eller borde ha lämnats. Om påföljdsavgifterna, på grund av att en distributör helt eller delvis försummat sin redovisningsskyldighet eller lämnat en bristfällig, vilseledande eller felaktig anmälan, inte alls blivit påförda eller påförts till ett för lågt belopp, ska Energimyndigheten påföra distributören de påföljdsavgifter som tidigare inte påförts distributören. Påföljdsavgifterna ska påföras inom de tre år som följer på det kalenderår som avses ovan.

Påföljdsavgifterna påförs även när en i 10 § avsedd ansökan om lindring eller slopande av distributionsskyldigheten, tilläggsskyldigheten eller skyldigheten att uppfylla minimiandelen har lämnats. Påföljdsavgifterna ska återbetalas till den del distributionsskyldigheten, tilläggsskyldigheten eller skyldigheten att uppfylla minimiandelen lindras.

Om påföljdsavgiften uppgår till högst 1 000 euro, behöver Energimyndigheten inte påföra avgiften.

11 e §

Påföljdsavgifterna för 2024–2027

Om en distributör under 2024–2027 inte har fullgjort sin distributionsskyldighet enligt 5 § 1 mom., ska Energimyndigheten med avvikelse från 11 § 1 mom. för underlåtenhet att fullgöra distributionsskyldigheten påföra distributören en påföljdsavgift som är

- 1) 0,04 euro per megajoule för den del som understiger 13,5 procentenheter,
- 2) 0,025 euro per megajoule mellan 13,5 och 18 procentenheter,
- 3) 0,0175 euro per megajoule för den del som överstiger 18 procentenheter.

Om en distributör under 2024–2027 inte har fullgjort sin tilläggsskyldighet enligt 5 § 3 mom., ska Energimyndigheten med avvikelse från 11 § 1 mom. för underlåtenhet att fullgöra tilläggsskyldigheten påföra distributören en påföljdsavgift som är

- 1) 0,03 euro per megajoule upp till 2 procentenheter,
- 2) 0,024 euro per megajoule för den del som överstiger 2 procentenheter.

13 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som arbets- och näringsministeriet har fattat med stöd av denna lag och av Energimyndighetens beslut som avses i 3 a, 5 b, 5 d och 5 h § och 5 k § 1 mom. samt 11 a och 12 § får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

841/2024

14 b §

Verkställighet av påföljdsavgifter och felavgifter

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgifter och felavgifter som påförts med stöd av 11, 11 a, 11 e och 12 § finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025. Bestämmelserna i 5 m § gäller till och med den 31 december 2025. Bestämmelser om ikraftträdandet av 5 d § 3 mom. i denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 19 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Miljö- och klimatminister Kai Mykkänen